Ötvenhetedik évfolyam 1899. 24. szám. Debreczen, vasárnap, junius 11.

Előfizetési feltételek:
Fizetendő Debreczenben.
Egész évre . . . . . 2 frt.
Fél évre . . . . . 1 „
Községeknek . . . . . 62 kr.

Egyes szám ára 4 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:
Gróf Degenfeld-tér 3. sz. házban.
Vilmos sörcsarnok a szomszédságában.)
Kéziratok vissza nem adatnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESITŐ.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Felelős szerkesztő: NYIRI GÉZA.

Hirdetési dijak:
Négy-hasábos petit sorért 8 kr; többszörinél 6 kr.
Nagyobb és többszöri hirdetéseknél igen kedvező engedmények tétetnek.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilttér“-ben megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Hirdetések és előfizetések helyben a *kiadói hivatalnál, Csáthy Ferencz, Telegdi K. Lajos*, Budapesten: *Goldberger A. V., Általános Tudósító* VII., Erzsébet-körut 14., *Blockner J., Eckstein Bern., Haasenstein* és *Vogler*, Bécsben, Prágában *A. Oppelik, Schaleck H.* és Párisban, Hamburgban s Majnai-Frankfurtban: *G. L. Daube* és *Mosse Rudolf* hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Szigoru polgárok.

— Helyi érdek. —

Debreczen, 1899. junius 3.

Sohasem volt oly élénk, oly hosszu és oly szigorú hangulatu városi közgyülés, mint a legutóbbi. Eltekintve attól, hogy négy napig tartott és hogy a város atyái csaknem mind végig kitartottak, feltünő volt az az erős hang, a melyekkel ott egyes intézményeket birálgattak.

A legelső vihar ott tört ki, amidőn a fogyasztási adók pótadóját vették tárgyalás alá.

Nagyon nem tetszett a város atyáinak az, hogy a városi tanács, a közgyülés beleegyezése nélkül „szesznagykereskedö“ lett. Hiába mondta a jó polgármester, hogy milyen tetemes haszna van ebból a városnak, hogy mennyire kell gondoskodnia a házipénztár indirekt jövedelméről, — a szigoru városatyák nem illőnek találták a szeszkereskedést és követelik, hogy a tanács tegyen javaslatot e szeszkereskedés beszüntetésére.

— Ne terjeszsze a város a pusztitó pálinká ivást, — hadd terjeszsze más. Pedig Komlóssy Arthur főjegyző kijelentette, hogy ez bizony egyre megy. Igaza van. De Márk Endre egyh. ker. főjegyzőnek is igaza van, aki szerint, ha a város nem resteli, még jövedelmezőbb üzlettel is foglalkozhatnék. Zádor Lajos keresk. társulati elnök a saját divatüzletét is felajánlotta a nemes városnak, sőt valaki egy közbeszólalással az az öreg nemü üzérkedés nagy %-át is figyelembe ajánlotta.

Szép dolog ez az erkölcsiesség, de kár hogy rég nem jutott a t. városi atyák figyelmébe.

Ép most irja Ritoók Zsigmond a nagyváradi kir. tábla elnöke, erős kálvinista hitü főember, hogy a vallást tönkre tette a pálinka, ez a folyó tüz, mely jobban pusztit mint valaha.

Ajánlja a mértékletességi egyesületet s a nemzet érdekében ezt az eszmét pártolni kellene a városnak is, mint erkölcsi testületnek, de kérjük szeretettel, honnan jöjjön a jövedelem a város mindinkább nagyobbodó szükségleteire? Takarékoskodni sehol sem lehet, legfellebb egy pár iskola épitést lehet elodázni, de folyton hangoztatják az „ez is kell“-t, „az is kell“-t, de mit csináljanak, ha nincs pénz. A kaszárnyák — megették.

Hát bizony pusztitja a népet a pálinka, rontja az erkölcsöket, öli a vallási érzületet Az évente szaporodó büntények forrása a pálinka, a melyet sok lelketlen korcsmáros még ráadásul az egészségre károsan hamisit meg.

A szigoru városatyák, ha erre a térre léptek, ne tántorodjanak le és követeljék az alkohol pusztitásának akadályozását, lépjenek a kátoi erkölcsök magaslatára s járuljanak hozzá a nép megnemesitéséhez.

Egyuttal pedig gondoskodjanak a városi jövedelmek fokozásáról.

A szabadság emlékoszlopa.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Debreczen, 1899. junius 10.

A városi közgyülés elvégre ujabb s remélhetőleg végleges határozatot hozott a debreczeni szomoru emlékü csatában elhullt s a város alatti temetőben nyugvó honvédek siremléke tárgyában, a mennyiben az „Emlékkert“-ben levő s eredetileg a honvédsirhoz szánt kőoroszlánt csakugyan oda helyezik ki, még pedig valószinüleg már a mostani 50-dik évforduló alkalmából, amely alkalmasint nem a megszokott sablonosság szabálya szerint fog megünnepeltetni, de a nagy idők nagy évfordulójához méltóan.

Ezzel tehát rendben volnánk. A haldokló oroszlán oda került, ahova a készitői szánták abban az időben, a mikor nem volt szabadakarata a nemzetnek, a mikor a hajnal hasadás csak édes sejtelem volt. De hát üresen marad a helye, — hiányozni fog az a szobor még akkor is, ha elfogadjuk azt az álláspontot, hogy szomoru dolog hazafiságot, honszerelmet szobroktól s emlékektől tanulni. Hát nem ugy van?!

De különben is, van már arra a városnál alap, hogy egy szabadságszobor emeltessék az 1848-diki események emlékezetére s bizonyára némi áldozatkászséggel tekintélyes szobrot lehet emelni ép a kőoroszlán helyére.

Azt mondják, hogy oly két hatalmas épület, mint a nagytemplom és főiskola megnehezíti az emlékoszlop felállitását, mert azoknak nagy aránya elnyomja a kissebbszerü emléket, tehát alkalmas helyről kell gondoskodni.

Ismét a hely kérdés lett aktuális, amint minden épitkezésnél azzá teszik, csakhogy húzzák, halaszszák a dolgot a meddig csak lehet, a mi pedig nem válik az ügy javára, sőt az eszmét elposványositja.

Ha a kőoroszlán hatását nem nyomta el a két nagy épület, akkor lehet okkal, móddal és észszel oly szobor-emléket oda illeszteni, a mely méltó legyen az ügyhöz a városhoz és a közönséghez.

A kis Selmeczbánya 8000 frtból csinált hamarosan szobrot a dicső idők emlékére s ime oly emlékük lesz, a milyeknek hatását nem nyomja el az a sok magas kőszirt, mely e várost övezi.

Csak akarjuk és rövid idő alatt meglehet csinálni az uj szobrot ép a kőoroszlán által üresen hagyandó illetékes helyen, ahol keresni fogják az emberek.

Ne keressék hiába sok-sok évekig.

D.

Karczolatok.

— Innen-onnan, mindenünnen. —

Elvégre elmondhatjuk, hogy itt a nyár. Hivatalosan ugyan nem, de az már mindegy.

Hiszen a hivatalt az urak sem kezdik meg pontosan, hát a nyárnak se muszáj betartani.

Csakhogy mig a nyár előbb köszönt be a pontos időnél, a tisztviselő urak meg — sokkal később.

*

Jó időnk jár.

Néha-néha beborul a kék ég és szürke felhők fenyegetik a kirándulókat, de csak ritkán zúdúl az Isten áldása — kártékonyan.

Az idei nyár egész határozottan barátságos lábon áll a — korcsmárosokkal.

*

Csak a városi hatóságokra nem jár jó idő.

Folyton csipkedik, de természetesen sok — jóakarattal.

Nem jó mostanában semmi, a mit a hatóság csinál.

Vajjon nem azért-e, mert savanyu a szőlő?

*

Locsolni kivánják az utczákat — persze közköltségen.

A város állott is neki, de csak a főutvonalra vállalta a fizettséget.

A Kossuth-utczaiak is reménykedtek, hogy hát ott is locsolnak? Hisz ott lakik a polgármester.

A Szent-Anna-utcza lakói meg a püspökjökben biztak.

De nem kapnak locsolást.

A többi utczák is reménykednek. És vetik reményöket a — jó istenbe.

Ezek a legkevesebbet fognak — csalódni.

*

Csak nem hagynak békét a — csodadoktornak.

Tápai Mihályt ugyanis azzal vádolják, hogy valami orvossága utján részt vett amaz eseményben, hogy egy öreg asszony fölvette a néhai nevet.

Jól teszik, üldözzék.

Ilyesmihez csak — másoknak van diplomás joga.

*

Debreczenből nehány egyszerü ember kért kegyelmet a minisztertől a debreczeni csodadoktor számára.

Kinevették, lehurrogták őket.

Budapesten is van sok csoda doktor s egyik nagyobb csodadoktor részére még királyi táblabiró is gyógyintézetet kér a minisztertől.

Dicsérik érte.

Ugyan kérem, — nem bolond világ járja a XIX. század végén is?

*

Annyi a párbaj édes hazánkban, hogy se szeri, se száma.

Én istenem, ez nem is olyan nagy csoda.

Hiszen sok emberről halála után sem irnak annyit, mintha egy kis vágást kap egy nyomorusági párbajban.

És azt mondják, hogy csak a nők — hiuk.

*

A tornaverseny pompásan sikerült.

Hétszáz kis és nagy diák mutatta be testi erejét és ügyességét.

No, ha minden városban ennyi derék fiu akad, akkor nem félünk, ha nem is lesz világbéke.

Megdöngetik azok a fiuk nemcsak a pokol kapuit, de az — ellenséget is, legyen akár milyen náczió.

Kár, hogy a sok felesleges latin, görög, meg a többi csodabogár tantárgy meg — őket döngeti el.

*

TÁRCZA.

A veréb tolakodása. *

„Auch' io sono...“

Sokféle virág nyilt a kertben, a réten,
Egyben és egyenként gyönyörködve nézem;
Szinük és alakjuk van tán ezerféle,
De mind jól beillik kert, rét szőnyegébe.

Sokféle csillag ég az ég boltozatán,
Fényes, nagy az egyik, másik kicsi, halvány;
De a menny boltivén szépen mind megférnek,
Szükséges tagja mind a nap rendszerének.

Sokféle madár zeng a lombos erdőben,
Halkabban az egyik, a másik csengőbben;
De ha ez, vagy amaz köztük elhallgatna,
Nem volna teljes a hangverseny összhangja.

— A dalok kertjében dalaim nem rózsák,
Mámoros gyönyörbe érzékid nem hozzák;
Csak szerény, egyszerü, fakó kis virágok,
De talán van, aki jó szivvel néz rájok.

Halavány, kis csillag költészetem lángja,
Nem hint fény-súgarat az egész világra;
De ha egy súgara a szivedbe téved,
Hogy e láng égi láng — jól tudom — megérzed.

Fülemilék és egyéb csengő-zengő népek.
Hadd álljak én, veréb, csipogni közétek.
A hangom gyönge bár egetverő dalra,
De annál könnyebben vegyül az összhangba!

Luby Gyula.

* Mutatvány a költő megjelenendő költeményeiből.

Ő nem úr.

Ha valami nagy ur volna, hát akkor most ahogy elmondom a históriáját, nem tenném ki az igaz nevét, hanem elkeresztelném valami másnak. Tudvalevő dolog, hogy a nagy urak rendesen szégyenleni szokták, ha a saját históriájukba belekerül valamiképen a nevük.

Frank Samu azonban nem fog megütközni a dolgon; két okból nem: először, mert ő semmi dolgon sem szokott megütközni, másfelől pedig — és főképen — mivel nem bánja, akármi is legyen a világból.

Szükségtelen mondanom, hogy Frank Samu egy cseppet sem ur; minden egyéb e világon, de nem ur. Nem hangsulyoznám ezt a szót, ha maga ő nem mondaná el azt valahányszor csak van, akinek elmondja.

— Mert nem gondolod azt fiam, hogy én ur volnék az emberek között eféle ruhában. Kiégne a szemem.

Mert, édes fiókám, nézd el, igy lévén, illik nekem ez a czondra nagyon. Hogy lyukas a háta? Ne nézzék azt az emberek. Szembe rózsám, ha szeretsz! Már én csak azt tartom. Hogy elöl is lyukas? Oh, uram isten, hányszor mondjam már, hogy nem vagyok ur! Na mit nézed a térdemen azt a kicsi hiányosságot? Tiszta uj. Sok helyt még a szőr se kopott le róla! Majd tavasz felé, amikor legyüröm a csizmaszárt, akkor meglátod. Hogy hol a kalapomról a karima? már édes fiam, ha te azt sem tudod, hogy ezt a kalapot csak kegyelemből hordom a fejemen, hát akkor semmit sem tudsz. Az Isten áldjon meg: dolgom van, megyek. Az a szerencsém, hogy nem vagyok ur, mert kiégne a szemem!

Ezeket mindenkinek elmondja a faluban. Hallottam, amikor levett kalappal mondotta el a papnak s amikor az elfordult tőle, leült a földre egy tömzsi gyerek mellé s annak adta elő az ő dolgát.

— Kiégne a szemem!

Kiégne a szeme! Vén, összetöpörödött embernek égne ki a szeme, amelyben nincs semmi tüz! Tömlöczjáró embernek égne ki a szeme? Hallott valaki ilyet?

A gyerekhez való beszédét ezzel végzi:

— Most pedig eredj, hátra ne nézz, mert én megyek oda, amiről ne tudjon a gyermek!

Hogy hova megyen Samu? Bizony tud arról a gyermek is; ki a dombtetőre. Ott lakik a felesége, leül a sirjára s kivesz a czondrája alól egy üveget. Bolond ember Samu, világosan látszik a dolgaiból. Egyedül ihatná meg s pálinkáját és felét ráönti a dombra. A mennyi vadvirág van rajta, azt mind kiöli vele. A vereshangyák nyakra-főre szaladnak széjjel a zsombéklyukból, amelyet a domb fejéhez hordottak.

Az egész sir ugy néz ki, mint egy vakondturás. Valami karó van beütve fejfájának, erre később rátámaszkodik az ember. Szemét ráemeli az alkonyodó égre s amint ráveti sugarait a nap, ugy megcsillog, mintha tűzláng égne belül.

— Osszuk meg asszony, hallod! Ne hidd, hogy bolond vagyok, amiért kijárogatok ide hozzád. Osszuk meg ezt az áldomást és maradj aztán békén. Engem, ha este van, ne háborgass. Már most megmondom neked, a mi a szivemen fekszik. Ugy van a dolog, hogy én már kiszenvedtem a büntetést, legyen elég. Érted? Legyen elég; azt akarod talán, hogy megbolonduljak? — Lemenjek oda hozzád? Nem. Az élet szép.

Te hibáztál, amikor rávettél, hogy reád emeljem a kezemet. Azt mondtad, hogy nem érdemes a nyomoruságot türni; jó, hár aztán miért nem hitték el azt nekem az urak, miért büntettek engem tömlöczczel? Igaz, magammal is kellett volna, hogy végezzek ekkor, de hát amint gondolkoztam, ugy találom, hogy az élet szép. Ha nem gondolkoztam volna, most én is ott volnék, ahol te.

Elismerem, hibáztam, amiért nem volt bátorságom utánnad menni, dehát megbüntettek. Béküljünk ki, hagyj békét nekem, hogy éljek. — Áldomást a kibékülésre! Igya be részedet a föld, zárva tartsa koporsódat... Aztán békét hagyj.

Megigazgatja a vállán a czondráját s lassan leballag az utczára.

— Hol jártál Samu, kérdi tőle ez is, az is. A gyerek is megtegezi.

— Kinek mi baja vele! szól oda mogorván s halad csendesen a maga utján.

— De nekem van, riad rá a korcsmáros s berángatja az ivóba. — Itt jártál, láttalak, mit csináltál a félliteressel? Loptál, czudar!

— Az istenre kérem, szomszéd, meghallják az emberek.

— Mit! Hát te is adsz az emberekre! Tolvaj. — Hé, emberek, lopott!

Ahogy rángatta, lökdöste, a kezében maradt a czondrája; Frank Samu a szegletbe huzódott s igyekezett ráhuzni a vállára a rongyait. Reszketett.

— Nem teszem többet; nem is loptam, kölcsön vettem csak; áldomásra.

— Áldomásra, te? Ugyan kivel áldomásoztál? Mondd meg na halljuk! Hazudj valamit te czégér!

A vén ember arcza elpirult, a szemeit rámeresztette a lámpára; egy pillanatra a tiszta értelem szikrája lobbant fel benne.

— Nem mondhatom meg, szégyenlem.

— Hazudsz! — kiáltott rá a korcsmáros — loptál!

— Jó. Hát loptam, kapta fel makacsul a szemét. Vigyetek a tömlöczbe.

Elindult az emberek között a faluház felé.

...Kiégne most a szemem, — gondolta magában; azt hitte, hogy amennyi ur lop, annak mind kiég a szeme.

A kőoroszlánt, mely haldokolva is féltve őrzi a zászlót, kiszállitják a debreczeni csatákan elesett honvédek sirja felé.

Szép szobor, de az idő vasfoga látszik rajta.

A hősök hamvaival fog a kőoroszlán — összeomlani.

Ez a hősök és emlékeik közös sorsa.

*

És üres marad a haldokló oroszlán helye az Emlékkertben.

Fognak oda állitani emléket minden esetre, — de még nincs rá pénz.

A város védszentje Pató Pál ur azt hagyta örökül — és ezt vésse szivébe a jövő kor előljárósága — „eh ráérünk sokra még!“

Extra.

HÍREK.

A kisiparosok sérelmei.

Egy régibb miniszteri rendelet megengedte a kőmiveseknek, hogy kisebb lakóházaknak, gazdasági épületeknek fdlépitesét felvállalhatják és önállóan végezhessék.

Ez a rendelet tehát azt a jogot adja a kőmiveseknek, hogy más szakmabeli iparosmunkákat is végezhetnek a kőmivesek.

A rendelet következtében Debreczenben az a helyzet állott elő, hogy a kőmives mesterek minden olyan épitkezést, mely nem emeletes, egyszerünek minősitve teljesen felvállaltak és végeztettek s az ilyen épitkezéseknél a kőmives munkákon kivüli egyéb munkálatokat nem a szakmabeli iparosokkal, hanem a kontár segédekkel és napszámosokkal végeztették.

Ily módon egyetlen iparos sem jut munkához.

A kisiparosok ezen reájok nézve sérelmes és káros anomálisok megszüntetése czéljából kérvényt intéztek a tanácshoz, melyben azt kérik, hogy a város a fent emlitett miniszteri rendeletnek azt a részét, mely azt mondja, hogy a tanácsnak joga van e rendeletét megváltoztatni, helyezze érvényre s éljen ama jogával, hogy ezt a kedvezményt a kőmivesektől vonja meg.

A ipartestület választmánya Tóth kálmán elnöklete mellett tárgyalta ezt a kérvényt s elhatározta, hogy a kisiparosok kérelmét pártolólag terjeszti a tanács elé.

— **Istenitiszteletek.** Vasárnap junius 11-án az ev. ref. templomokban az istenitiszteletek a következő rendben tartatnak: a nagytemplomban: Mitrovics Gyula lelkész. A kistemplompban: Csutoros Albert s. lelk, Kossuth-utczai templomban: Fehér Gyula s. lelk. Az ispotálytemplomban: Bokross Elek esk. feiügyelő.

— **Városi közgyűlés.** A mult hét végén és a mostaninak elején tartott városi közgyülésnek a már emlitetteken kivül több érdekes tárgya is volt. Igy a választások. — Számvevőségi tisztnek Beke Károly, irnoknak Bernáth Lajost, rendőrbiztosnak Fehér Mihály huszárőrmestert választották meg. Elhatározták, hogy a főutvonalat, az indóháztól a nagyerdőig mindennap, az erdőbe vezető Simonyi utat pedig minden második nap locsolják. Több eladásra kinált ház megvétele felől a jövő közgyülésen szavaznak. Több tisztviselőnek hosszabb szabadságot adtak.

— **A debreczeni tisztviselők önsegélyző egyesülete** igazgatóságának f. hó 5-én tartott ülésében az igazgató a folyó ügyeken kivül jelentést tett a ruha beszerzési kedvezmények ügyében, amely jelentésből az igazgatóság örvendetesen vette tudomásul, hogy az olcsó, tartós és csinos ruhák megszerzésének ügye már teljesen rendben van, a szövet szállitókkal és a szabókkal a szerződések meg vannak kötve, ugy, hogy az egyesület tagjai és ezek férfi családtagjai minden öltöző ruhánál 5—10 forint megtakaritást érhetnek el. Ezen kedvezményt már eddig is 8 tag vette igénybe s remény van, hogy ezen ugy a tagoknak, mint az egyesületnek szép hasznot hozni biztositó szövetkezeti uj eszme — mielőbb tömegesebb pártolásban részesül, mert az egyesület e czélból tagjainak 6 havi kamat nélküli és törlesztéses hitelt is nyujt. Örömmel konstatáljuk, hogy az egyesületbe ismét 4 uj tag s igy a tagok száma már a 200-at meghaladta. De ez még mindig csak a kezdet! Mert ily czélu egyesületnek Debreczenben legalább 1000 tagjának kellene lenni s akkor lehetne minden téren bámulatos eredményeket és előnyöket elérni és felmutatni!! A tagok jelentkezését ugy Oláh Károly igazgató (városház) mint Pápay János pénztárnok (róm. kath. fiuiskola) bármikor szivesen fogadják, de lehet minden hétfőn d. u. 5—6 óráig is jelentkezni az egyesület hivatalos helyiségében (Gróf Dégenfeld tér 2. sz. I. em.) A legközelebb igazgatósági ülés a szegénytagok, vagy az elhalt tisztviselők özvegyei és árváinak nyári segélyezésével foglalkozik s a vonatkozó kérvények folyó hó 19-ig Oláh Károly igazgatóhoz adandók be.

— **Dobieczky Sándor Oroszországban.** Lovag Dobieczky Sándor az államvasutak debreczeni üzletvezetője, két heti tartózkodásra Szent-Pétervárra utazott, hol részt vesz a nemzetközi vasuti congressuson. Távollétében Siegmeth Károly főfelügyelő fogja helyettesiteni.

— **Az oratóriumi emléktábla ügye.** Madarász József országgyülési képviselő hosszabb levelet intézett Kun Béla Jogász Segitő Egyleti elnökhöz, melyben igazi sajnálatát fejezi ki a leleplezés elhalasztása felett. Pedig mint mondja igazi örömmel jött volna képviselő társaival együtt az ünnepélyre. Madarász levele, melynek megszóllitása „Lelkem ffatal barátom“ az ifjuság körében visszhangra talált s kétszeres lelkesedéssel vették kezőkbe az emléktábla ügyét, mely igy szeptemberre bizonyára meg fog valósulni.

— **Egy urinő halála.** Özv. báji Patay Istvánné, szül. nagykállói Kállay Teréz urnő élte 89 éves korában meghalt. — A megboldogult egyike volt városunk legöregebb és legtiszteletreméltóbb, fenkölt lelkületü urasszonyoknak, ki tekintélyes helyet foglalt el a város társadalmában. Egy élő alakja volt a régi előkelő nemes urasszonyoknak. Pártolta a nemest, a jót, a müvészetet. Rajongott a függetlenségi eszmékért, a mi nem is csoda, hisz férje karddal küzdött mint huszár ezredes a szabadságharczban s kitartó hive volt mint országgyülési képviselő a függetlenségi pártnak. — Az agg urnőt csütörtökön délután vitték ki 20 év előtt elhalt férje mellé s óriási közönség vett részt a temetésen, — melyen a gyászbeszédet Szele György bakonszegi ev. ref. lelkész végezte. Halálát egy leánya özv. szolnoki Jármyné, ennek hat gyermeke, sok unokája, dédunokája, veje és menye gyászolja. Béke és áldás az emberi kor legvégsőbb határát is tulérő uriasszony poraira.

— **Falusi pap Debreczenben.** Nem csak a részvét, nem csak a kegyelet vonzotta városunk közönségét néhei Patay Istvánné temetéséhez, de azon körülmény is, hogy az egyházi szertartást Szele György bakonszegi lelkész végezte, a ki debreczeni lelkészjelölt volt Mitrovics Gyulával szemben. A debreczeni születésű, főiskolánk volt kitünő növendéke, a kiváló szónok kisebbségben maradt. Nem akarunk a Mitrovjcs ur érdemeiből levonni, csak a jövőre nézve emlitjük meg, hogy a derék pap e temetési szolgálatával is bebizonyitotta, hogy büszkesége lehetne a debreczeni legfényesebb ev. ref. egyháznak is.

— **A főreáliskola vizsgái.** Az állami főreáliskolában a szóbeli érettségi vizsgák e hó 13 és 14-ik napjain tartatnak meg. Szombaton kezdődnek a vallástani vizsgák s e hó 17-én kezdődnek a többi tantárgyakból a vizsgák és tartani fognak 26-káig. A latin nyelvből a vizsga junius 15-én lesz. A torna vizsga ju. 12-én. Rajzkiállitás jun. 25 és 26-án. A vizsgák d. e. 8 órakor kezdődnek.

— **Gör. hath. istenitisztelet.** E hó 13-án a helybeli r. kath. templomban d. e. fél 10 órakor görög katholikus ritus szerint tstenitiszteletet tart Varga László h.-böszörményi g. kath. esperesplébános, mely gyóntatással, keresztelés- és egyéb ténykedéssel lesz kiszolgáltatva. A hivek ezen úton hivatnak meg a templomba.

— **A debreczeni házak adómentessége.** Debreczen város közigazgatási bizottsága a miniszterelnökhöz intézett 1898. évi jelentésében többek közt azt is kérelmezte, hogy a város fejlődése érdekében, az épitkezési kedv fokozása, nemkülönben egy állami adóalap gyarapitása czéljából az ujonnan épült házak adómentessége kivétel nélkül tiz évről tizenöt évre emeltessék fel. A miniszterelnök ezt a kérelmet közölte a pénzügyminiszterrel — s az eredmény elutasító válasz lett, a melyet a miniszterelnök gróf Dégenfeld József főispán utján juttatott el a közigazgatási bizottsághoz. Azt mondja a pénzügyminiszter, hogy a debreczeni új házak nem tarthatnak igényt ilyen nagy kedvezményre, miután 15 éves házadómentességnek csak ott van helye, ahol az általános házosztályadó be van hozva, mig Debreczen a sokkal könnyebb terhet képező házbéradót viseli.

— **Egy vasutas szerencsétlensége.** Végzetes szerencsétlenség áldozata lett egy debreczeni szegény ember. Grósz Ferencz, ki mint ideiglenesen alkalmazott vasúti fékező útazott a Máramaros-Sziget felől Debreczenbe jövő tehervonattal. Szt.-György-Ábránynál tolatás közben oly szerencsétlenül esett le egyik kocsiról, hogy a vonat alá kerülve, a kerekek mindkét lábát bokából szakitották le. A szerencsétlen embert, ki iszonyu kinokat szenvedett, a legközelebbi rendes vonattal Debreczenbe szállitották. Most a közkórházban fekszik, hol, hogy életét megmentsék, lábát amputálják. — Állapota — az orvosok véleménye szerint — aggodalmakra ad okot.

— **A tanévnek** vége van az iskolákban és kezdetőket vették a vizsgálatok, a melyek egész a hónap végéig eltartanak. Hát bizony ez a hónap nagyon is meleg lesz a kis és nagy diákok számára, no de azután jön az édes vakáczió.

— **A kilenczedik gyógyszertár.** Évek óta sürgették a csapó-külvárosiak, hogy ott állitsák fel már a 9-ik gyógyszertárt. Mindig ellenezték. A mostani közgyülés elvégre jóváhagyólag intézkedett és kéri a minisztert, hogy engedje meg a 9-ik gyógyszertárt a csapó-utcza végén felállitani.

— **Egy utcza végromlása.** A m. á. vasút Debreczen hozzájárulásával hatalmas átjáró hidat épittetett a várad-utcza végétől a gázgyárig terjedő úton. A vasúti átjáróhid a homokkert-utcza hosszában is végighuzódik jó darabon. A homokkert-utczai háztulajdonosok — mint értesülünk — kártéritési pert inditanak a város ellen, amiért engedélyezte azon helyen a hidnak közigazgatási bejárását. A hid felépitése a homokkert-utczaiak házának értékét teljesen leszállitotta. A körülbelől négy méter magas átjáró alig nehány méter távolságra van épitve a házaktól s az eddigi szép tágas tért teljesen betölti. A házak és az átjáró közötti út oly szük, hogy egy kocsi alig tud közlekedni. Emellett most is oly sötét a sikátor, hogy este csak életveszélylyel lehet ott közlekedni még a gyalogjárón is. Természetes, hogy ezáltal az ott fekvő házak értéke tetemesen megcsappant s most az értékmegcsappanás erejéig akarnak kártéritési pert inditani a város ellen.

— **Iparos tanonczok felszabaditása.** Az ipartestület csütörtök délután tartott választmányi ülésén felszabaditott harminczkét tanulót. Az iparos tanonczokhoz Tóth Kálmán ipartestületi elnök intézett beszédet, majd átadta nekik a diszes, magyar stilü szabaduló leveleket, melyeknek tervét Zellinger Ede készitette. Kovács Sándor a legkiválókb tanoncz még külön 10 koronás jutalmat is kapott.

— **Junius 8.** Ünnep számba menő nap ez minden esztendőben. 32 évvel ezelőtt junius 8-án koronázták meg a mi szeretett öreg, jó királyunkat. Mennyi változás ezen idő alatt. Öreg lett a király és mérhetetlen csapásokat szenvedett. De szive nagyon összeforrott a nemzettel s e napon méltán fohászkodik minden hazáját igazán szerető magyar az egek urához, hogy „tartsd meg Isten“ a mi királyunkat népe javára, országa üdvére. — Az egyes iskolákban a király érdemeit sorolták el a tanitók s nagy és ünnepies istenitisztelet volt a róm. kath. templomban, melyet dr. Wolafka Nándor v. püspök tartott s melynek végeztével az iskolák növendékei és a nagy közönség az „Isten áldd meg a magyart“ verseit énekelték. — Éljen a király!

— **A Debreczeni Casinó** holnap, Junius 11-én d. e. 10 órakor az egylet helyiségében rendes közgyülést tart. Tárgyak: 1. A választmánynak mult évről szóló jelentése. 2. Pénztárnoki számadás, mérleg és vagyon kimutatás, valamint az 1899. évi költség előirányzat. 3. A számvizsgálók jelentése a pánztárnoki s házalapi s zámadások megvizsgálásáról. 4. Tisztviselők választása s a választmány kiegészitése. 5. Esetleges inditványok tárgyalása.

— **Beomlott emeletes ház.** A főtéren, a Simonffy-utcza elején álló s most épen bontás alatt lévő Áron-féle emeletes ház szerdán délután irtózatos robajjal omlott össze. A régi, pusztulásnak szánt épületet a város vette meg s bontatta, hogy a helyére diszes kétemeletes bérházat épitsen. Napok óta folyik már a rontás-bontás, az emeletes épület tetőzetét már lehányták s e napon a szabadon álló falak tégláit szedték ki darabonkint a munkások. Hat napszámos ember dolgozott a falakon. — Az egyik közülök az emeleti ablak felsó részéből ütött ki épen egy téglát, mikor az épület szabadon álló falai robajjal omlottak össze. Az alaktalan törmelék tömegből hatalmas porfelhő szállott fel, amely a munkások és a járókelők körében támadt pánikot csak növelte. Az óriási porfelhőt hirtelen elhordta a szél s a törmelék tömegen akkor vették észre Balogh József és Kepis Sándor munkásokat, akiknek fejéből, szájából ömlött a vér. Csupán ez a két munkás sérült meg, négyen gerendába, falba, vagy kiálló vaspántba kapaszkodva menekültek meg ki tudja milyen sérüléstől, A Balogh és Kepis sérülése sulyos ugyan, de nem életveszélyes. A rendőrség nyomban meginditotta a vizsgálatot. Az épület bontását nem szakértő egyének vezették, Bánky és társa vállalták fel, akiknek balul sikerült vállalkozásuk miatt még a büntető biróságal is meggyülik a bajuk.

— **A fogházipar jövedelme.** A debreczeni ügyészség fogházában, mint ösmeretes, kiterjedt ipart üznek. Foglalkoznak seprő-gyártással, kosár-fonással, háló-készitéssel stb. Ezek az iparágak mind házi kezelés alatt vannak. A mult hóban a fogházipar 675 forintot jövedelmezett s a rabok élelmezése 547 forintba került. A tiszta jövedelme tehát a fogháznak 128 forint volt. Mig a házi ipar bérleti rendszer alatt volt, addig egy év alatt nem jövedelmezett annyit, mint most házikezelésben egy hó alatt.

— **Agyonütötte a gerenda.** Egy szép kis leánynak okozta csütörtökön gyászos halálát a véletlen, mely a maga nemében a mily megrázó, épen oly sajnálatos is. Somogyi János leánya, a kis hat éves Róza, szüleinek szemefénye, felment az ispotályi iskolába, de miután tanitás nem volt, elment Erzsébet-utczára Ecsedi Piroska társához, kivel s a szomszéd leányával jó kedvvel játszottak. Az udvaron gömbölyü fa volt lerakva, melyre egy paplan voll teritve, Somogyi Róza huzgálni kezdte a paplant s e közben a gömbölyű gerenda leesett és a kis leányt sulyosan megütötte. Nagy jajgatására Ecsediné kirohant a szobából s ölében haza vitte a vérző gyermeket, ki otthon a kapott sérülésekbe egy félóra mulva belehalt. Anyja őrjöngő fájdalommal szemlélte gyermeke haláltusáját s ruháit tépdeste szive keservében, mert egy eladó leánya csak nemrég halt meg. — A szerencsétlenség helyére Erdélyi Istvan r. fogalmazó és dr. Szentpály Béni orvos mentek ki. A kis leány hulláját Szalay vizsgáló biró jelenlétében bonczolta fel Szentpály dr, a halál okának megállapitása végett.

— **Exhumált holttest.** Még ez évben történt, hogy Illés Józsefné helybeli lakos gyanus körülmények között meghalt. A vizsgálat azóta folyt ez ügyben s ennek eredményekep a vizsgálóbiróság elrendelte az eltemetett holttest exhumálását. — A törvényszék részéről Szalay vizsgálóbiró, dr. Joó János törvényszéki és dr. Szentpály kerületi orvos, a rendőrség részéről Végh Gyula ker. kapitány, Pávay Gyula polg. biztos és két rendőr mentek ki a hatvan-utczai temetőbe s a kiásott holttestet felbonczolták. A szerencsétlen nő sulyos testi-sértés áldozata lett.

— **Hány jószág van a Hortobágyon.** Az intéző-bizottság május hó 26 és 27-én tartotta meg a jószágolvasást a Hortobágyon. Ez alkalommal találtatott: Szarvasmarha (számos) 6869 drb. Szarvasmarha (tavalyi) 3423 drb, Ló (számos) 3197 drb. Ló (tavalyi) 929 drb. Sertés 1209 drb. Növendék bika (számos) 92 drb. Jármos okör 1383 drb. Birka és magyar juh 20,003 drb. S igy ezek szerint összesen 37.095 drb. jószágot táplál a Hortobágy.

— **Óvónő választás.** Szerdán délután a községi iskolaszék ülésezett a városháza nagytanácstermben. Az ülésnek — mely igen népes volt — egyetlen tárgya a mester-utczai óvodához az óvónő megválasztása volt. A községi iskolaszék ülése régen nem volt ilyen népes, huszonkilenczen jelentek meg a bizottsági tagok. Az óvónó állásra tizennégyen pályáztak s ezek közül nagy többséggel özv. Major Andrásné Tállyi Mariskát választották meg óvónővé.

— **Dal- és zeneestély.** A Debreczeni Dalegzlet 1899. évi junins hó 24-én, szombaton, Mácsay Sándor karnagy vezetése és Rácz Károly zenekara közremüködése mellett, a nagyerdei vigadóban zártkörü dal- és zeneestélyt rendez a következő müsorral: Honfi-dal. Gaál Ferencztől. Muzsikálnak, harangoznak. Lányi Ernőtől. Nem sirok én. Székácstól. Csillagos az éjjel nagyon. Hoppeltől. A köny. Witt-től. Dalárinduló. Riegertől. Belépti dij személyenként 1 frt. Család-jegy 3 személyre 2 frt. Kezdete este nyolcz és fél órakor. — Egyleti alapitó és pártoló tagok szabadjegyeiknek felmutatáss mellett a pénztárnál belépti jegyet nyernek. — Belépti-jegy nélkül a terembe senki sem bocsáttatik. — A szabad-jegy 3 személyre érvényes, a csaláe többi tagja a belépti-dij felét, vagyis személyenként 50 krt fizet. — Családtag alatt egy háztartásban élő szülők és gyermekek értendők; ezen kivül álló rokonságra a szabadjegy érvénye ki nem terjed. — Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

— **A debreczeni csolnakázó-egylet** ismét megifjodott. — Régi, rozaga csolnokjai az o esztendővel együtt eltüntek, egészen uj hajóraj áll a közönség rendelkezésére, sandolinokból csupán tizenkét darab van. A tekepálya is maholnap elkészül mellékszórakozásnak. Uj Laczikonyha sátor van, a melyben minden szerdán, szombaton és vasárnap délután fonatos és laczipecsenye sütés lesz. Jó bor és márcziusi üveges sörben sem lesz hiány. A fent jelzett napokon a barna fiuk is rázenditnek egy-két víg-szomorkás nótát és ha szép holdvilágos esték lesznek? — a velenczei tündéréj mintegy varázsütésre elő fog tünni a vigan himbálózó csólnakokkal, azzal a különbséggel, hogy majdnem az édes mandalinok pengése hatja át a sziveket, hanem a férfi és női khorusok szép quartet éneke is, a miről a rendezőség gondoskodni fog. A megnyitási ünnepély ma, vasárnap d. u. 4 órakor zene mellett lesz. Szabad bemenet, illetve a kikötőbe belépti dij nem lesz.

— **Tragédia.** Mélyen meginditotta városunk szinházba járó közönséget az a szomoru hir, melyet Nyiregyházán tdőzött debreczeniek hoztak csütörtök reggel. A hir, mely gzors szárnyakon járt a városban azt adta tudtul, hogy Rubos Árpádné, Serfőzy Zseni öngyilkos lett, meghalt. A hir szomorúnak bizonyult be. A fiatal, 22 éves s már is müvészi hirnévre jutott bájos szinésznő egy önfeledett pillanatban egy kékszalaggal megfojtotta magát. Pénteken délután temették el roppant reszvét mellett. Kartársai zokogva kisérték utolsó utjára. Virágok kövé tették le, hogy édesebb legyen álma a nyiri homok hüvös padmalában... Vajjon miről álmodik az édes Rolly Polly?... Igaz nem irtuk meg, hogy miert vált meg az élettől. Az orvos hiszteriómról beszél, a másik féltekenysegről, anyagi helyzetről... Ki hiszi ezeket el, a mikor boldognak kellett lennie, mert szeretve volt... A halott ajka néma. A titok őröktitok marad. A strján hervadó s majd nyiló virágok nem e titkot susogják, — altató mesét a szóp, ifju halottnak.

— **Távirat az Ördögszigetről.** Finita la comédia! A tragédiának vége van és a mi a való élet tragédiáiban vajmi ritkán fordul elő itt végre is győzött az igazság azzal a gazszövetkezetkezettel szemben, mely öt hosszu esztendőn át mindent elkövetett, hogy az igazság mindenható erejét megtörje. Ez az a szerencsétlen agyongyötört rab, a ki öt esztendőn át ebben a földi pokolban martirszenvedéssel várta, hogy egyszer mégis felragyog az igazság napja abban a pillanatban, mikor álmai valóra váltak s lehullt kezéről a rabláncz, az övéire gondolt, szerető nejére, imádott gyermekére, a kiket öt évi rabság irtózatos sinylődései után most végre doldogságban viszont láthat. Szól pedig a rövid távirat a következőképen:

Lucie Dreyfus Páris.

Szivem, lelkem veled és drága gyermekünkkel van. Pénteken szállok hajóra, Örömmel várom a boldog jövőt. Alfréd Dreyfus.

Mennyi szenvedésnek megváltását, mennyi boldogságnak megvalósulását jelenti ez a rövid távirat, mely egyik nevezetes lapja e század legrémesebb drámájának.

* **Berlini Victoria.** A május 17-én megtartott közgyülésen a berlini Viktória biztositó társaság részvényesei az igazgatóság és a felügyelő bizottság javaslatára elfogadták az 1898. év tiszta nyereségének felosztási módját. Ez a tiszta nyereség 10.241,621 márka volt, a múlt évi 8.392,360 márkával szemben. Ennek következtébena Viktoria részvényeseinek 189 márkát fizet részvényenkint, a nyereményrészesedéssel baleset ellen biztositottaknak az évi dij 38 százalékát, a népbiztositási osztályba tartozóknak az évi dij 25 százalékát és a balesetre nyereményrészesedéssel biztositottaknak a biztositási összeg 3 százalékát fizeti. Tekintettel az első biztositási évekre vonatkozó határozatra, hogy ugyanis az osztalék az évi dijnak legalább 10 %-át kell hogy képezze, a fentiek szerint a nyereményrészesedésre jogos biztositásokra 1898-ban 10 %, 1897-ben 10%, 1896-ban 12%, 1895-ben 15%' a korábbi esztendőkre pedig 3%-kal növekszik, ugy, hogy a nyereményrészesedés kezdő éve, 1878, óta részesedő biztositásokra az évi dij 63%-a esik. A Viktoria egyéb pénzügyi és üzleti eredményére vonatkozólag a társaság üzleti eredményére vonatkozólag a társaság üzleti jelentéséből a következőket vesszük ki:

Az élet ős balesetágazatban beterjesztett összes ajánlatok száma 636,905, amelyből az életbiztositási osztályra 198.562,470 márka értékben 615,230 ajánlat, a balesetosztályra pedig 1.625,872 márka dijjal 21,675 ajánlat esik. Az összes dij és kamatbevétel 56.842,356 márkát tett ki, ami az előző évvel szemben 10.252,864 márka többletet jelent. Az összes tartalék 178,729,953 márka és az összes aktivák 191.351,664 márkára rugnak. Ugy, mint az előző években, 1898-ban is, kedvező eredménye volt minden ágazatnak. A baleset ágazatban a dijbevétel 8;258,280 márkát tett. Az életbiztositási ágazatban a biztositási állomány 1808 végén 1,369,734 kötvény volt 696,515,605 márka biztositási összeggel és a járadékbiztositási osztályban 619,806 márka járadékkal. Az állomány fokozódása 264,558 kötvény 90,654,541 márka biztositási összeggel. Ezek az összegek magukban foglalják az eredményét a népbiztositásnak is, amelyben 596,156 ajánlatot nyujtottak be 111,924,513 márka biztositási összeggel, — a melyből 407,614 kötvényt 77,847,640 márka értékben kiállitottak és beváltottak. Az év végén az állomány 1,277,083 kötvény volt 249,321,110 márka értékben. A halálesetre vonatkozó számadatok is az előző évekhez hasonlóan

kedvezőek. Biztositottak halálával csak 2,525,808 márka vált esedékessé és a halálozások kedvező aránya következteben 1 980,758 márkára rug a nyereség. A Viktoria összes (tehát a nyereményben részesedő biztositottak javára való visszatéritést is beleértve) osztalékalapja a haláleseti biztositásoknál — (bennfoglalva a hadbiztositási alapot is) — 15.070,402 márka, életeseti biztositásoknál 909,152 márka, a népbiztositásoknál 8.568,005 márka, a balesetbiztositásoknál 3.646,663 márka, összesen 28.254,224 márka. Ezenkivül a társaságnak mint tőkenyereség és külön tartalék 1.509,457 márka áll rendelkezésére.

Vezérügynök Debreczenben Stern Izidor, Piacz-utcza 5.

* **(Beküldetett.) Tekintetes Giacomo Luciani gyógyszerész urnak Trieszt.** Hálából kötelezve érzem magam kinyilatkoztatni a nyilvánosság előtt, hogy hiába kutattam a hirdetéseket tüdőbajom gyógyitása czéljából, mert csak egyedül az „Orosz Polygamum avic"-nak (Haucriana) köszönhetem, melyet részvétből a szenvedő emberek iránt, a legmelegebben ajánlhatok, minthogy a szükséges és a meglepő gyors hatást csakis az által értem el. Tisztelettel, Temesvár, 1899. márczius hó 1-én, S. Hornung. 3—6.

* **(Beküldetett.) Nyilvános köszönet!** Tek. Willhelm Ferencz neukircheni gyógyszerész urnak a **csuz s köszvény elleni vértisztitó thea** feltalálójának. — A midőn én itt a nyilvánosság terére lépek, teszem azt első sorban azért, mert kötelességemnek tartom legbensőbb köszönetemet fejezni ki tek. Willhelm Ferencz neukircheni gyógyszerész urnak, hogy vértisztitó theájával segitett az én rendkivüli fájdalmas rheumatikus bajomon, másodsorban pedig ezen theára felhivom mindazok figyelmét, kik az enyémhez hasonló kinos bajban szenvednek. Nem vagyok képes leirni eme kinzó fájdalmat, melyet 3 éven keresztül minden idő változáskor tagjaimban éreztem a melytől sem gyógykezek sem a Bécs melletti kénes fürdők használata sem voltak képesek megszabaditani Álmatlanul forgolódtam éjjeleken át ágyamban étvágyam észrevehetőleg megycsappant, kinézésem roszszabbodott s szép testi erőmet elvesztettem. A fentnevezett theának 4 heti gondos használata nem csak fájdalmaim multak el tökéletesen, hanem már hat hét óta nem iszom a theát testi jólétem a legjobb s erőm egyre gyarapodik. Komoly meggyőződésem, hogy mindenki, ki az enyémhez hasonló bajában ezen theában keres menedéket, áldani fogja miként én ezen kitünő szer feltalálóját tek. Wilhelm Ferencz urat. Megkülömböztetett tisztelettel Butsekin Streitfeld grófné főhadnagy özvegye. Kapható minden gyógyszertárban. Főraktár: Mihálovits J. gyógyszertárában Debreczen.

Szerkesztői üzenetek.

M. M. urnak Helyben. Nagyon örülünk, hogy lapunkat is felkereste, de sajnos, hogy az ily müvek lapunkban csak alkalmilag jelennek meg, a mikor nagyobb terjedelemben jelenik meg.

K. R. urhölgynek (Msklcz). A verset kaptuk, de későn. A jövő számban jön. A képes levelezőlapról nem tudunk semmit, óhajtását szivesen teljesitenénk.

Kiadótulajdonos: **Zicherman Herman.**

NYILTTÉR.

Nyersselyem-básztruha 8 frt 65 krtól

42 frt 75 krig teljes öltönyhöz való kelme — Tussors és Shantung-Pongees, valamint fekete, fehér és szines **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szin és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** (postabér- és vámmentesen valamint házhoz szállitva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek, **HENNEBERG G. selyemgyárai** (cs. és k. udvari szállitó) **ZÜRICHBEN.** — Magyar levelezés. — Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Chocolat

SUCHARD

Mindenütt kapható.

Cacao

A legjobb és a **legolcsóbb**

mázolóolaj

és

fakonzerváló-szer

volt és **lesz** a több mint 20 évóta kipróbált

szabadalmazott Avenarius Carbolineum.

Utánzásoktól óvunk!

Carbolineum-gyár R. Avenarius Amstetten, Alsó-Ausztria.

Iroda: **Bécs,** III/1, **Hauptstrasse 84.**

Elárusitó hely: **Ganovszky Lajosnál** Debreczenben, Kossuth-utcza.

1—?

Lakás változás.

Dr. Borbély Imre

fogorvos lakását

Piacz-utcza 30. sz. alá

(Tamássy-ház) helyezte át.

290. szám.

Az **ISTVÁN** gőzmalom-társulat **ÖRLEMÉNYEINEK**

ARJEGYZÉKE

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános malomgyülésen megállapitott s 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállitás módozatokra vonatkozó egyezmények szerint

Szám	Kötelezettség és engedmény nélkül készpénzfizetés mellett. Zsákkal együtt	100 kiló frt	kr	Zsákonként á 85 kilogr. frt	kr
A.	Asztali dara nagyszemü	17	20	—	—
B.	Szinte „ apró szemü	16	60	—	—
0	Királyliszt	16	60	—	—
1	Lángliszt kivonat	16	—	—	—
2	Elsőrendü zsemlyeliszt	15	40	—	—
3	Zsemlyeliszt	14	80	—	—
4	Elsőrendü kenyérliszt	14	20	—	—
5	Közép kenyérliszt	13	80	—	—
6	Kenyérliszt	11	40	—	—
7	Barna kenyérliszt	9	40	—	—
8	Takarmányliszt	5	40	—	—
11	Finom korpa zsákkal	4	80	—	—
11	„ „ zsák nélkül	4	60	—	—
12	Durva korpa zsákkal	4	60	—	—
12	„ „ zsák nélkül	4	40	—	—
	Csirke búza zsák nélkül	3	20	—	—

A zsákok súlytartalma, — teljsúlyt tisztasúlynak véve. (1—?)

A. B. 0—6. számig 85 kiló.
7. és 8. szám 70 „
11. 12. 50 „

Debreczen, 1899. junius 9.

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvénynél, az emésztési és lélegzési szervek hurutainál, a Lithion-forrás

Salvator

kitünő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatásu.

Vasmentes. **Kellemes izü.**

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyviz és diaetetikus ital.

Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **arany res bántalmakban, hasi pozsga, máj-** és **vese izgatási** tüneményekben vagy **húg; savas vesehomok** és **vesekövek** képződésében szenvednek.

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Szagtalan és nyomban száradó

1 □ 0mt. 1 kiló 1 frt 50 kr Teljesen elkészitve mázolásra.

Franz Christoph Prag-Berlin F. C. FABRIKMARKE

Valódi csak üvegekben ezen fekete nyomat másolatával.

Christoph Ferenc

SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

lehetövé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt i használtattassanak, mivel a **kellemetlen szag** és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestéknek és az olajtakknak sajátja, **elkerültetik.** Emellett a **használata** olyan egyszerü, hogy **kiki** maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárgygyal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni;

szinezett szobapalló-fénymázt,

sárgásbarnát és **mahagonibarnát,** mely akár csak az olajfesték födi be a pallót s egyuttal fényt is ad. **Ezért egyaránt alkalmazható** régi vagy uj pallóra **Teljesen betöd minden foltot, korábbi mázolást** stb; van azután

tiszta fénymás (szinezetlen)

uj pallókra és parketre. mely csupan fényt ad. Különösen parketre s olajfestékkel mar bemázolt egészen uj pallókra való. Csak fényt ad, ennélfogva nem födi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyszög mtr. (két középnagyságu szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 9½ márka.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint **1850** éve létező **gyártmányt** sokfelé **utánozzák** és hamisitják, s sokkal resszabb, s gyakran a célnak meg nem felető minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,

Prága, Zürich, Berlin.

Raktár:

Debreczenben, Ganofszky Lajos **füszer-, festék- és magkereskedőnél.**

Szatmáron: Toldy István és Nagyváradon

(35.) Berkes Bertalan uraknál. 5—9.

7440. / 1899.

Árlejtési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát tevő épületek egy részének s a város iskolaépületeinek meszelési, vakolat és cserépfedés fentartási munkálatainak, valamint a normális javitási és épitési egységárak biztositására. zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Ez összes munkálatok következőleg vannak előirányozva:

Városi épületek fenntartása	3674.53
Iskolai épületek fenntartása	2849.76
Együtt	6524.29

azaz Hatezerötszázhuszonnégy forint 29 kr.

A munkalatok **1899. évi Julius 1-töl 1902. évi május 1-ig** biztositattnak.

Az árlejtésen minden kellő ipari képesitéssel biró debreczeni iparos részt vehet.

Minden ajánlattevő köteles az előirányzati összeg 5%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban **f. évi Junius hó 20-án d. u. 5 óráig** a házipénztári hivatalnál letenni s a letéti jegyet ajánlatához mellékelni.

Az ajánlatban számmal és betüvel határozottan kiirandó, hogy ajánlattevő mennyit hajlanoó engedni külön a fenntartási munkákból s külön az egységárakból; — továbbá határozottan kijelentendő, hogy az ajánlattevő a fenntartandó épületeket, helyi viszonyokat, vállalati feltételeket s költségelőirányzatot ismeri s azokat kötelezőnek elfogadja.

A kellően felszerelt irásbeli zárt ajánlatok **f. évi Junius hó 20-án d. u. 2 óráig** a polgármesteri hivatalhoz nyujtandók be.

A beérkezett ajánlatok **f. évi Junius hó 21-én d. e. 10 órakor** a városház nagytermében nyilvánosan bontatnak fel.

Elkésve beadott, hiányosan kiállitott, vagy kétséget támasztható kifejezést tartalmazó, továbbá távirati és utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A városi tanács fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezendő ajánlatok közt szabadon választhasson, vagy azok mellőzésével a munkák biztositására más módon intézkedhessék.

Minden ajánlattevő ajánlatának a felbontási naptól számitott 60 napig kötelezettségben marad.

A vállalati feltételek, költségelőirányzat s egység ár kimutatás a városi mérnöki hivatalban (Simonffy-utcza 2/c II. emelet 13. sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők s ott a kivánt felvilágositások megadatnak.

Kelt Debreczen, 1899. Junius hó 6-án.

(84.) 1—2. **A városi tanács.**

Alapittatott 1782.

Elsőrendü rézgálicz 99% rézgálicz tartalommal.

Legjobb raffia szép hosszu és fehér. Jutta fonál szőlő kötéshez, olcsóbb mint a raffia.

VERÉB-féle peronospora permetező gépek darabja 12 frt.

SZŐLŐ MOLY-, virág- és rózsapermetezők, darabja 3 frt. 20.

Különböző permetező anyagok, mindennemű rovarok, álczák, hernyók elpusztitásához.

Valódi drezdai ojtó és szemző kések, metsző ollók.

Norinbergi tarló-répa mag, muhar és köles.

Dohány-zsineg, kocsi-kenőcs a legolcsóbban kaphatók

KONTSEK GÉZA

előbb **Gaszner Károly**

DEBRECZEN, Kossuth-utcza 11.

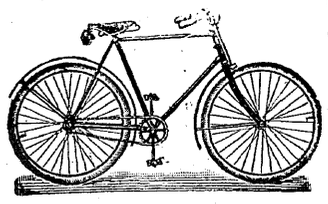

Kizárólagos egyed. elárúsitás

a

legjobb és leghiresebbnek elismert

Dürkopp Diana kerékpároknak

(legjobb német gyártmány)

(52) **csak** 4—6

Schweitzer Testvéreknél

Debreczen. Miskolcz. Eperjes.

Uj bútorűzlet megnyitás!

A n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy f. é. május hó 1-én Helyben, Piacz-utcza 44. sz. alatt (dr. Ujfalussy-ház)

bútorűzletünket

megnyitottuk.

Dús választékban tartunk a legujabb stylu secessio, chippenthail, baroque, ó-német, angol stb. matt és fényezett bútorokban a legdiszesebb valamint legegyszerübb kivitelben.

S a mig egyrészről meghivjuk a n. é. közönség **állandó bútorkiállitásunk** szives megtekintésére, másrészről esedezünk kegyes támogatasukért

kiváló tisztelettel

Lamberger és Társa.

BÚTORRAKTÁR ÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy

bútorraktáramat megnagyobbítottam

és a mai naptól kezdve

Szikszay-ház, főtrafikkal szemben

helyeztem át,

hol úgy, mint eddig, ezentul is üzletemet a legszolidabb alapon fogom tovább folytatni. Az eddigi irántam tanusitott pártfogásért köszönetet mondva, kérem a n. é. bizalmukkal továbbra is megszerencséltetni.

Teljes tisztelettel

Killer Ede

(63.) 7—10. csász. és kir. udvari szállitó.

Tisztelettel értesitjük mindazon t. cz. vállalkozó, épitész, épitőmester urakat és az igen tisztelt épittető közönséget, kik — miután az utóbbi hetekben csertégla készletünk elfogyott, — igy kénytelenek voltak szükségletüket másutt beszerezni, hogy téglagyáraink a gyártás annyira előrehaladt, miszerint a mai naptól kezdve már szivesen szolgálhatunk:

a legjobb körkemenczei csertéglával.

Továbbá ajánluuk körkemenczénkben égetett **vastéglákat** sertéshizlaldák és járdák kirakásához. Sima nyers **falazati téglát** gépen készitve.

Szénnel égetett lapos és kupás cserepet.

Mütéglát, konyha és folyosók burkolásához hat- és négyszegletes alakban. A legnagyobb méretben készült teljesen kiszáradt **vályogot.**

Kivánatra mintákkal és árjegyzékkel szivesen szolgálunk.

Vidéki megrendelések és vasuti szállitmányok a legnagyobb gonddal csomagolva, mérsékelt fuvardij felszámitása mellett gyorsan és pontosan teljesittetnek.

Utalványok válthatók a társaság irodájában: **Széchényi-utcza 21. szám. — Telefon 71. szám.**

Megrendelések házhoz szállitva is elfogadtatnak.

Teljes tisztelettel

Berger Jenő és Horváth János

„Első Debreczeni Téglagyár-Társaság"

(80.) 3—3. **Debreczenben.**

Köszönetnyilvánitás.

Ő Fensége Salvator Lipót főherczeg udvarmesteri hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherczeg **rendkivül meg van elégedve** az Asbesttalppal bélelt czipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e czipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak ugy el, mint más, közönséges czipőknél. Küldök egy pár vadászczipőt, hogy annak a mintájára készitsenek másikat Asbestbéléssel, ugyanannál a czipésznél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadászczipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szalonczipők.

Zágráb, 1898. julius hó 8-án. **KRAHL** huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási biróság volt elnöke a következőket irja:

Tisztelt Doktor ur!

Az Asbesttalpbélésü czipők kitünőeknek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszünt minden lábfájásom, ugy, hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szives tanácsát köszöni

Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én. tisztelő hive **WEKERLE SÁNDOR.**

Ne viseljünk czipőt a szab. Asbesttalp nélkül.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid idei viselés után **megkönyebbül a járása** annak, ki czipőjét **dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott Asbesttalpbéléssel látja el.**

Kettősvastagságu 1 frt 20 kr., egyszerü 60 kr., homoktalp 40 kr.

gyermekeknek fele.

Az Asbesttalpbélés kitünőségét legjobban bizonyitja, hogy a **cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22,500 pár szállittatott.**

Szétküldés csakis utánvéttel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágositások, prospektusok és köszönetnyilvánitások ingyen.

Viszonteladóknak megfelelő árengedmény.

Asbestáru gyár bet. társ. VI. Sziv-utcza 18. BUDAPEST.

Hajdumegyében egyedüli elárusitó raktár TOLNAY DÁNIEL czipőkereskedése

(75.) 4—40. **Debreczenben, hová a levélbeli rendelmények is intézendők.**

BOURILLON,

a hirneves távkerékpáros ebben az évben nem fut Galluson, hanem

128. **DUNLOP PNEUMATIC-on.** —28.

ZICHERMAN H. ELSŐ HIRDETÉSI IRODÁJA,

Grof Dégenfeld-tér 3. sz. (ezelőtt Rózsa-tér).

156-dik számu telefon állomás.

Egy, 20 kötetből állo német „Conversations-Lexikon", kemény táblába **csinosan bekötve,** igen jutányos áron eladó. Értekezhetni irodámban.

Kiadó föld. A F.-Józsa község határán 28½ kat. hold elsőrendü szántóföld és kaszáló egy vagy több évre haszonbérbe kiadó. 500.

Eladó ház czuczai földdel Darabos-utczán, melynek tiszta jövedelme 650 frt. tartott ára csak 9500 frt. 496.

Vidéki nyomdába egy vagy két jó családból való fiu tanulónak felvétetik. Bővebb értesités nyerhető irodámban.

Kiadó luczernás közel a városhoz, a Tóczós-kertben. 497.

Keresztetik egy béresgazda egy közeli uradalomba, megkivántatik, hogy az illetőnek 600 frt. biztositéka legyen. Bővebbet irodámban. 498.

Alföldön növekedett volt csendőr, mint gazda vagy felügyelő valamelyik gazdaságban alkalmazást keres. 496.

Kiadó lakás. Hatvan-utczán 2 szoba utczai s egy udvari a mellékhelyiségekkel kiadó. Értekezhetni irodámban. 495.

Magasabb müveltségü nő — jelenleg is szolgálatban van, — Május 1-től kezdve alkalmazást keres — mint gazdasszony vagy elárusitónő. Értekezhetni irodámban. 497.

Gazdatiszti állást keres egy nagyobb uradalomban 30 évig szolgált kitünő bizonylatokkal ellátott önálló gazdatiszt. Értekezhetni irodámban. (492.)

Bútorok egyszerüek átköltözködés folytán eladók. Bővebbet irodámban.

Salon bútor eladó. 1 diván, 2 nagy, 4 kis szék, asztal, függöny, szőnyeg, függőlámpa. (489.)

Egy ház eladó, mely tartalmaz 5 szoba, 2 konyha, pincze, kerttel, borméró helyiséggel együtt. (488.)

Eladó ház. Hatvan utczai részen egy 3 szoba, bolthelyiséggel együtt eladó. (483.)

Müvelt szép leány mint elárusitó, házikisasszony, vagy valamelyik ügyvédi irodában alkalmazást keres. (481.)

Eladó ondódi föld. Perecz dülőben 5 hold elsőrendü föld eladó. 479.

Eladó ház Hatvan-utczán, melynek jövedelme 750 frt. (492.)

Egy új iparághoz társ kerestetik. Az ipar esztergályos, kefe, seprő vállalat lessz. Értekezhetni irodámban. (476.)

Czimblom, pedál, Sunda féle, uj hangverseny szóló — jutányos áron eladó. (499.)

Cséplőgarnitura 6 ló erejü eladó.

Gőzmalom 30 lóerejü Stabil géppel — eladó. (501.)

Darabos utczán egy kőből épült, szép és jó jövedelmezőségü ház szabadkézből eladó. Ertekezhetni irodámban.

Kerestetik 150—300 hold föld haszonbérbe. 484.

Konyáron egy ház bérbe adó, mely tartalmaz 2 szobát, istállót a hozzátartozókkat, különösen egy jó forgalmu bolthelyiséget. (485.)

Eladó vagy **bérbe adó** Csokonai-utczán egy 3 lakosztályból, 8 szobát és mellék épületeket tartalmazó, szilárd anyagból és czeréppel fedett ház, mely 350 forintot jövedelmez évenként, ára 8000 frt. (476)

Eladó ház a hatvan utczai részen, mely tartalmaz 3 utczai szobát és hozzátartozókat 8 öl ondódi földet. 478.

Szent-Anna-utcza (volt Teleki utcza) elején egy jelenleg lakatos mühelynek használt helyiség f. évi május hó 1-től kezdve kiadó. — Értekezhetni irodámban.

Kiadó bolthelyiség a Morgó-utczán 2 szoba és a hozzátartozókkal együtt. 482.

Eladó ház a Kar-utczán. (483.)

Eladó bolt felszereléssel együtt—a csapókertben — 3 szoba és hozzátartozókkal.

Kiadó lakás. Sziv-utczán 2 utczai 2 udvari szoba hozzátartozókkal együtt kiadó.

Egy nyugalmazott tanitó segédjegyzői vagy felügyelői állomást keres. 441.

Kerestetik szőlőföld — pajta nélkül is — nyári használatra. (493.)

Gazdasági állást keres egy jó bizonylatokkal ellátott tapasztalt egyén. Bővebbet irodámban. 744.

Magasabb műveltségü nő, mint elárusitó vagy társalkodónő állást keres.

Eladó ház a vásártérhez közel, kedvező feltételek mellett. (491.)

Irnok, négy osztályt végezett, valamely irodában, gazdaságban alkalmazást keres.

Gazdatiszt izraelita 8 éves bizonylattal nagyobb gazdálkodásba állomást keres. (490.)

Kereskedelmi tanfolyamot végzett, jeles képzettségü szép fiatal leány — banknál vagy biztositónál — alkalmazást vagy üzletben könyvelői állást keres. 318.

Halápi kaszáló 38 hold 1200 □ öl eladó. (487)

Az ezen rovatokban közlöttek iránt felvilágositást ad s egy ily közlemény 25 kr előleges lefizetés mellett, felvesz és közzétesz.

Szabadalmazott Acetylen-gépezet

egyszerü és robbanómentes szerkezettel, kapható 50 lánggal és ennél nagyobbakat.

JULIUS PINTSCH-nél

légszeszmérő és légszesz-gépezeti gyár.

3—6.

Központi iroda: Bécs, IV., Frankenbergg. 9.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csiznál, tagszaggatásnál és meghüléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerü háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállitók, RUDOLSTADT.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

Kronsteiner Károly, Bécs, III., Hauptstrasse 120. (saját házában.)

Kitüntetve arany éremekkel!

Főherczegi és herczegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, épitési vállalatok, épitőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállitója. E homlokzat-festékek, melyek mészben feloldható, száraz állapotban poralakban 40 különböző mintában kilónként 16 krtól felfelé szállittatnak és a mi a festék szűrtisztaságát illeti, azonos az olajfestékkel. **Mintakártya, ugyszintén használati utasitás kivánatra ingyen és bérmentve küldetik.**

(37.) 11—15.

Debreczen, 1899. Nyomatott a város könyvnyomdájában. — 659.